

Toelichting

- Onderzoeksdoel: Doel is een overzicht te geven van de investeringen door vijf pensioenfondsen in de farmaceutische en biotechnologische sector. De vijf pensioenfondsen zijn: ABP, PFZW, SBZ, SPMS en het Pensioenfonds Huisartsen.
- Sheet 2: Geeft een overzicht van de geselecteerde bedrijven voor dit onderzoek. Dit is de top-100 van beursgenoteerde bedrijven naar marktwaarde wereldwijd in de farmaceutische en biotechnologische sector. Deze top-100 is gebaseerd op de financiële database van Bloomberg. Aan deze selectie van bedrijven zijn nog drie andere bedrijven toegevoegd die volgens de indeling van Bloomberg niet in de farmaceutische en biotechnologische sector vallen, maar hier wel thuishoren.
- Sheet 3: Geeft een overzicht van alle gevonden investeringen in de geselecteerde bedrijven door de vijf pensioenfondsen.
- Sheet 4: Bevat een overzichtstabel van alle gevonden relaties tussen bedrijven en investeerders. Deze tabel kan worden aangepast door ergens in de tabel te klikken en vervolgens rechts in het scherm een variabele toe te voegen of weg te halen.

Bedrijf	Marktwaaarde (in US\$ miljoen)	Opbrengsten afgelopen 12 maanden (in US\$ miljoen)
Abbott Laboratories	57,357	20,405
AbbVie Inc	88,914	22,859
Actelion Ltd	15,069	2,086
Alexion Pharmaceuticals	32,334	2,503
Alfresa Holdings	4,524	21,069
Alkermes Plc	4,914	640
Allergan Plc (voorheen Actavis)	111,419	18,135
Alnylam Pharmaceuticals	5,910	58
Amgen Inc	115,823	21,662
Aspen Pharmacare	7,306	3,160
Astellas Pharma	31,968	11,234
Astrazeneca Plc	81,779	24,992
Aurobindo Pharma	6,599	1,983
Beijing Tongrentang	6,078	1,652
Biogen Inc	60,953	10,764
BioMarin Pharmaceutical	12,199	894
Bristol-Myers Squibb	101,465	16,560
Cadila Healthcare	4,783	1,390
Celgene Corp	79,194	9,256
Celltrion Inc	11,360	478
Chengdu Kang-ho	4,328	0
Chr Hansen Holding	8,271	992
Chugai Pharmaceutical	16,814	4,121
Cipla Ltd	6,757	1,856
CSL Ltd	35,102	5,612
CSPC Pharmaceutical	4,945	1,460
Daiichi Sankyo	14,781	6,919
Divis Laboratories Ltd	4,431	510
Dong E-E-Jiao	4,495	823
Dr Reddy's Laboratories	7,671	2,433
Eisai Co Ltd	19,081	4,681
Eli Lilly & Co	86,873	19,959
Endo International	12,810	2,995
Genmab A/S	7,426	120
Gilead Sciences	121,131	31,447
GlaxoSmithKline	99,976	36,821
Grifols Sa	12,804	4,347
H Lundbeck A/S	6,500	2,169
Hanmi Pharm Co	6,275	723
Hanmi Science Co	8,185	506
Hikma Pharmaceuticals	6,000	1,460
Hisamitsu Pharmaceutical	4,481	1,358
Huadong Medicine	4,540	3,345
Hunan Er-Kang Pharmaceutical	4,300	221
Illumina Inc	23,269	2,141
Incyte Corp	13,500	634
Ionis Pharmaceuticals	4,718	317

Ipsen	4,852	1,694
Jazz Pharmaceuticals	7,825	1,312
Jiangsu Hengru	13,363	1,395
Johnson & Johnson	288,786	70,074
Jointown Pharmaceutical Group	4,245	7,268
Kalbe Farma	4,479	1,367
Kangmei Pharmaceutical	8,762	2,834
Kyowa Hakko Kirin	8,574	3,011
Lonza Group	8,116	3,954
Lupin Ltd	11,324	2,089
Mallinckrodt	6,989	3,624
Medivation Inc	5,429	840
Merck & Co	141,772	39,765
Merck Kgaa	37,913	14,176
Mitsubishi Tanabe Pharma	9,548	3,515
Mylan Nv	25,748	9,021
Novartis Ag	204,240	49,440
Novo Nordisk	143,219	15,942
Novozymes	13,191	2,084
Ono Pharmaceutical	20,628	1,164
OPKO Health	4,316	241
Orion Oyj	4,770	1,160
Otsuka Holdings	20,064	0
Perrigo Co Plc	21,038	4,997
Pfizer Inc	186,239	47,922
Qiagen Nv	5,403	1,293
Quintiles Transnational Holdings	7,451	5,627
Recordati Spa	5,251	1,181
Regeneron Pharmaceuticals	43,527	3,808
Roche Holdings	220,299	50,043
Sanofi	108,336	43,706
Santen Pharmaceutical	6,991	1,605
Seattle Genetics	4,579	318
Shanghai Fosun Pharmaceutical	6,288	1,983
Shanghai Pharmaceuticals	5,943	16,460
Shanghai RAAS Blood Products	16,076	318
Shionogi & Co	16,265	2,476
Shire Plc	33,413	6,277
Sihuan Pharmaceutical	5,829	461
Sino Biopharmaceutical	5,153	1,891
Sinopharm	9,583	34,962
Sumitomo Dainippon Pharma	4,423	3,278
Sun Pharmaceutical Industries	29,656	4,488
Taisho Pharmaceutical Holdings	6,319	2,473
Takeda Pharmaceutical	38,911	15,376
Taro Pharmaceutical Industries	6,271	909
Tasly Pharmaceuticals	5,432	2,029
Teva Pharmaceutical Industries	56,695	19,939
UCB Sa	16,962	4,183

United Therapeutics	5,732	1,407
Valeant Pharmaceuticals	32,467	9,990
Vertex Pharmaceuticals	22,702	1,032
Yunnan Baiyao Group	9,637	3,228

Bron: Bloomberg (n.d.), "Equity Screener - Pharmaceuticals & Biotechnology", bekeken in februari 2016.

Toegevoegd:

Baxter International
Bayer
Stada Arzneimittel

Bron: Ranking The Brands (n.d.), "Top 50 Global Pharma Companies| 2015", online:
<http://www.rankingthebrands.com/The-Brand-Rankings.aspx?rankingID=370>, bekeken in februari 2016.

PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Sun Pharmaceutical Industries	India	24	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Taiho Pharmaceutical Holdings	Japan	4	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Takeda Pharmaceutical	Japan	49	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Teva Pharmaceutical Industries	Israël	71	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	UCB	België	14	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Obligaties	Valeant Pharmaceuticals	Canada	3	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Obligaties - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde obligaties 2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Obligaties.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Valeant Pharmaceuticals	Canada	30	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
PFZW	PGGM	Onbekend	Aandelen	Vertex Pharmaceuticals	Verenigde Staten	20	31-12-2014	PFZW (n.d.), "Transparantlijst Aandelen - (In)directe beleggingen in beursgenoteerde aandelen per 31-12-2014", online: https://www.ptzw.nl/over-ons/over-ons/pensioenbeleggen/Paginas/Transparantlijst-Aandelen.aspx , bekeken in februari 2016.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Allergan	Ierland/Verenigde Staten	4.46	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Amgen	Verenigde Staten	1.02	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Astellas Pharma	Japan	0.47	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Bayer	Duitsland	2.15	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Biogen	Verenigde Staten	3.69	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Gilead Sciences	Verenigde Staten	4.97	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	GlaxoSmithKline	Groot-Brittannië	0.01	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Hikma Pharmaceuticals	Groot-Brittannië	2.14	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Ipsen	Frankrijk	1.82	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Johnson & Johnson	Verenigde Staten	3.12	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Merck & Co Inc	Verenigde Staten	3.98	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Mitsubishi Tanabe Pharma	Japan	1.72	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Mylan	Nederland/Groot-Brittannië	3.14	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Novartis	Zwitserland	15.45	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Novo Nordisk	Denemarken	1.28	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Pfizer	Verenigde Staten	2.74	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Qiagen	Duitsland	0.31	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Quintiles Transnational Holdings	Verenigde Staten	0.32	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Roche Holding	Zwitserland	6.99	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Sanofi	Frankrijk	10.17	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Shionogi & Co	Japan	0.48	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Shire	Groot-Brittannië	0.34	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Taro Pharmaceutical Industries	Verenigde Staten	0.85	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SBZ	BNP Paribas / Russell	Onbekend	Aandelen	Teva Pharmaceutical Industries	Israël	5.96	31-12-2014	SBZ (2015, 9 juni), Beleggingsportefeuille SBZ 2014.
SPMS	BlackRock	Large Cap Index	Aandelen	Gilead Sciences	Verenigde Staten	4.5	2-2-2016	SPMS (2016, 2 februari), "Email communicatie met Jeroen Steenvoorden, SPMS".
SPMS	BlackRock	Large Cap Index	Obligaties	Gilead Sciences	Verenigde Staten	7.7	2-2-2016	SPMS (2016, 2 februari), "Email communicatie met Jeroen Steenvoorden, SPMS".
SPMS	BlackRock	Large Cap Index	Aandelen	Johnson & Johnson	Verenigde Staten	Onbekend	31-12-2015	BlackRock (2016, 29 januari), Large Cap Index Fund. Fonds heeft een positie in Johnson & Johnson met een waarde van US\$ 1,38 miljoen en een belang in het fonds van 1,4 procent.

Sum of Bedrag		Kolomlabels					Eindtotaal
Rijlabels	Land	ABP	Pensioenfondsen			Eindtotaal	
			Huisartsen	PFZW	SBZ		SPMS
Abbott Laboratories	Verenigde Staten	97.0		46.9		143.9	
AbbVie	Verenigde Staten	254.0	2.9	72.4		329.3	
Actelion	Zwitserland	60.0	4.0	16.2		80.2	
Alexion Pharmaceuticals	Verenigde Staten	74.0		25.1		99.1	
Alfresa Holdings	Japan	4.0		4.9		8.9	
Allergan	Ierland/Verenigde Staten	428.0	5.8	70.4	4.5	508.7	
Amgen	Verenigde Staten	324.0	5.1	83.2	1.0	413.3	
Aspen Pharmacare	Zuid-Afrika	41.0	1.1	20.4		62.5	
Astellas Pharma	Japan	113.0	1.7	47.9	0.5	163.1	
AstraZeneca	Groot-Brittannië	307.0	5.1	124.4		436.5	
Aurobindo Pharma	India	86.0	0.5	7.4		93.9	
Baxter International	Verenigde Staten	38.0		79.9		117.9	
Bayer	Duitsland	214.0	8.1	101.5	2.2	325.7	
Biogen	Verenigde Staten	199.0		55.4	3.7	258.1	
BioMarin Pharmaceutical	Verenigde Staten	20.0		9.6		29.6	
Bristol-Myers Squibb	Verenigde Staten	221.0	6.6	117.9		345.5	
Cadila Healthcare	India	2.0	0.1	5.4		7.5	
Celgene	Verenigde Staten	201.0	4.6	61.9		267.5	
Celltrion	Zuid-Korea	3.0	0.8			3.8	
Chr Hansen Holding	Denemarken	293.0		6.3		299.3	
Chugai Pharmaceutical	Japan	60.0	0.4	8.0		68.4	
Cipla Ltd	India	28.0	0.5	7.6		36.1	
CSL	Australië	30.0		77.0		107.0	
CSPC Pharmaceutical	China	8.0				8.0	
Daiichi Sankyo	Japan	10.0	0.7	11.7		22.4	
Divis Laboratories	India			2.4		2.4	
Dr Reddy's Laboratories	India	59.0	0.8	6.8		66.6	
Eisai	Japan	33.0	0.8	15.8		49.6	
Eli Lilly & Co	Verenigde Staten	268.0	4.8	70.5		343.3	
Endo International	Ierland/Verenigde Staten	2.0	0.6	6.8		9.5	
Genmab	Denemarken	6.0				6.0	
Gilead Sciences	Verenigde Staten	378.0	4.8	99.6	5.0	499.5	
GlaxoSmithKline	Groot-Brittannië	218.0	6.4	114.4	0.0	338.8	
GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Ltd	India	3.0		2.3		5.3	
Grifols	Spanje	14.0		4.3		18.3	
H Lundbeck	Denemarken			5.3		5.3	
Hanmi Pharm Co	Zuid-Korea	1.0	0.4			1.4	
Hanmi Science Co	Zuid-Korea		0.3			0.3	
Hikma Pharmaceuticals	Groot-Brittannië		0.4	2.8	2.1	5.3	
Hisamitsu Pharmaceutical	Japan	3.0	0.1			3.1	
illumina	Verenigde Staten	144.0		18.8		162.8	
Incyte	Verenigde Staten	50.0		6.7		56.7	
Ipsen	Frankrijk	0.5	0.3	2.4	1.8	5.0	
Jazz Pharmaceuticals	Verenigde Staten	10.0	0.4	6.2		16.6	
Johnson & Johnson	Verenigde Staten	455.0	24.1	393.2	3.1	875.4	

Kalbe Farma	Indonesië	1.0	0.3	2.9		4.2
Kangmei Pharmaceutical	China		1.7			1.7
Kyowa Hakko Kirin	Japan	4.0	0.3	3.7		8.0
Lonza Group	Zwitserland	34.0		4.3		38.3
Lupin	India	55.0	0.9	7.7		63.6
Mallinckrodt	Ierland/Verenigde Staten	30.0	0.4	0.3		30.7
Medivation	Verenigde Staten	5.0				5.0
Merck & Co Inc	Verenigde Staten	345.0	14.6	314.9	4.0	678.5
Merck KGaA	Duitsland	47.0	0.6	21.2		68.8
Mitsubishi Tanabe Pharma	Japan	20.0	0.2	5.3	1.7	27.3
Mylan	Nederland/Groot-Brittannië		1.1	14.2	3.1	18.4
Novartis	Zwitserland	553.0	13.0	243.2	15.5	824.6
Novo Nordisk	Denemarken	254.0	5.5	254.3	1.3	515.0
Novozymes	Denemarken	18.0		14.7		32.7
Ono Pharmaceutical	Japan	50.0	0.7	12.7		63.4
Orion	Finland	9.0				9.0
Orion Corporation	Finland		0.2	2.0		2.2
Otsuka Holdings	Japan	77.0	0.8	27.4		105.2
Perrigo	Verenigde Staten	105.0	1.0	31.3		137.3
Pfizer	Verenigde Staten	541.0	15.0	262.6	2.7	821.3
Qiagen	Duitsland	9.0		7.9	0.3	17.2
Quintiles Transnational Holdings	Verenigde Staten	1.0			0.3	1.3
Recordati	Italië	0.5	0.2			0.7
Regeneron Pharmaceuticals	Verenigde Staten	62.0				62.0
Roche Holding	Zwitserland	507.0	10.1	211.0	7.0	735.1
Sanofi	Frankrijk	338.0	8.6	165.2	10.2	521.9
Santen Pharmaceutical	Japan	18.0	0.4	6.2		24.6
Shanghai Fosun Pharmaceutical	China	1.0	0.2	1.9		3.1
Shanghai Pharmaceuticals	China	7.0		3.0		10.0
Shionogi & Co	Japan	7.0	0.7	22.9	0.5	31.1
Shire	Groot-Brittannië	104.0	1.9	30.8	0.3	137.0
Sihuan Pharmaceutical	China	22.0		6.2		28.2
Sino Biopharmaceutical	China	23.0	0.7	1.7		25.4
Sinopharm	China	30.0		8.4		38.4
Stada Arzneimittel	Duitsland		0.2			0.2
Sumitomo Dainippon Pharma	Japan	1.0	0.1	0.9		2.0
Sun Pharmaceutical Industries	India	77.0	1.7	24.0		102.7
Taisho Pharmaceutical Holdings	Japan		0.1	4.4		4.5
Takeda Pharmaceutical	Japan	136.0	2.2	48.9		187.1
Taro Pharmaceutical Industries	Verenigde Staten				0.9	0.9
Tasly Pharmaceuticals	China		4.7			4.7
Teva Pharmaceutical Industries	Israel	125.0	5.2	71.3	6.0	207.5
UCB	België	13.0	0.7	13.6		27.3
Valeant Pharmaceuticals	Canada	167.0	1.5	32.9		201.4
Vertex Pharmaceuticals	Verenigde Staten	34.0		19.5		53.5
Eindtotaal		8,590.0	187.6	3,723.3	77.6	12,590.6